BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

Regionens revisorer 2025-04-10

För kännedom till Regionstyrelsen

Regionfullmäktiges presidium

Revisionsrapport Grundläggande granskning 2024

Regionens revisorer har vid sitt sammanträde 2025-04-10 behandlat och godkänt revisionsrapport avseende Grundläggande granskning 2024 för regionstyrelsen.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga har besvarats: Har styrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll? För att besvara den övergripande revisionsfrågan har granskningen omfattat 17 underliggande revisionsfrågor som rör styrning, kontroll, åtgärder, måluppfyllelse för verksamheten och måluppfyllelse för ekonomin. Vi har i vår granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Resultatet av genomförd granskning redovisas i revisionsrapporten.

Rapporten med tillhörande rekommendationer översänds för beaktande till regionstyrelsen.

För regionens revisorer

Lillemor Landén Vepsä
Ordförande

Bilaga: Revisionsrapport Grundläggande granskning 2024 för regionstyrelsen

Grundläggande granskning av Regionstyrelsen 2024

Region Halland

April 2025

Anna Olsson Lindén
Pariya Baker Zell
Henric Elisson

Innehållsförteckning

Inledning 03

Sammanfattande bedömning med rekommendationer 04

Granskningsresultat 05
- Planering och styrning 05
- Uppföljning 09
- Måluppfyllelse 13
- Internkontrollplan 14

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Regionstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte, revisionsfrågor och revisionskriterier

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. I dess uppdrag ingår att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras: *Har styrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?*

För att besvara den övergripande revisionsfrågan omfattar granskningen 17 underliggande revisionsfrågor som rör styrning, kontroll, åtgärder, måluppfyllelse för verksamheten och måluppfyllelse för ekonomin. Dessa presenteras i rapporten.

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av *kommunallagen 6:6* och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av *Mål och budget 2024.* Ytterligare revisionskriterier är direktiv för styrning, internkontroll och uppföljning som fastställts av regionstyrelsen genom *Riktlinjer för planering och uppföljning (2019),* samt av regionfullmäktige genom *Reglemente Intern kontroll* (2020, reviderat 2022). I enlighet med reglementet för intern kontroll har tjänsteorganisationen, regionkontoret, tagit fram tillhörande anvisningar. Av regionfullmäktige antagna *Reglemente för regionstyrelsen och driftnämnder (2022)* utgör grund för nämndernas och styrelsens ansvarsområden och uppgifter för år 2024.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys samt intervjuer med representanter från verksamheten. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2024. Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis tillräckligt) och röd (otillräckligt) och grå (ej bedömningsbart).

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet *Baseras på revisionsfråga 3c, 5a, 6a, 7a, 8a*	Grön	Styrelsens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2024. Regionstyrelsen har helt uppnått två av fem uppdrag. Region Hallands samlade verksamheter har uppnått 17 av 21 mål.
Ekonomiskt tillfredsställande *Baseras på revisionsfråga 5b*	Gul	Regionstyrelsens förvaltning har delvis skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2024. För styrelsens egen verksamhet är resultat mot driftbudget: +9,2 mnkr. Regionen redovisar ett resultat för året på 5 mnkr, men redovisar ett balanskravsresultat på -163 miljoner kronor för 2024. Regionen i sin helhet når därmed inte det lagstadgade kravet på en ekonomi i balans.
Intern kontroll *Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-b, 4a-d, 7b, 8b, 8c*	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under 2024. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till Regionstyrelsen:

- Fortsätt vidta åtgärder för att regionen ska nå en ekonomi i balans.
- Säkerställ att styrelsens bidrag till fullmäktiges mål och fokusområden är tydligt i verksamhetsplanen och spårbart i uppföljningar
- Utforma internkontrollplan och dess uppföljningar fullt ut i enlighet med regionens rutin, d.v.s. formulera tydliga kontrollmoment och ange om de är helt, delvis eller ej uppfyllda vid årets slut.
- Överväg att föreslå fullmäktige att fastställa indikatorer och målvärden för regionen innan verksamhetsåret börjar

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för verksamheten?	Grön	Styrelsen antog verksamhetsplan för sin egen verksamhet för år 2024 vid sammanträdet den 22 november 2023 §196. Vi noterar att styrelsens verksamhetsplan i år, till skillnad från tidigare år, är namngiven efter styrelsen istället för sin förvaltning. Detta innebär att samtliga av regionens verksamhetsplaner konsekvent benämner planen efter nämnden/styrelsen. Styrelsen har vid sammanträdet den 13 mars 2024 §29 noterat att samtliga driftnämnder och Patientnämnden beslutat om verksamhetsplan för år 2024. Den gemensamma nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel nämns inte. I intervju anges att Mål och budget 2024 som antogs av fullmäktige den 21 juni 2023 även är direkt styrande för regionstyrelsens arbete.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för verksamheten?	Grön	Styrelsen beslutade om en internbudget för sin verksamhet för år 2024 vid sammanträdet den den 22 november 2023 §196.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Styrelsen och driftnämnderna i regionen har under 2024 inte använt begreppet mål på nämndsnivå i sina verksamhetsplaner. Istället har styrelsen och nämnderna fastställt utvecklingsområden eller uppdrag. Vi anser att dessa går att likställa med mål. Styrelsen har i sin verksamhetsplan för 2024 antagit fem utvecklingsuppdrag inom områdena hållbarhet, ekonomi, medarbetare och robusta verksamheter. Områdena utgår ifrån avsnittet Mål och budget 2024 som behandlar förutsättningar för verksamhetens genomförande. Regionstyrelsens egna mål/uppdrag kopplas inte direkt till fullmäktiges fokusområden eller fullmäktigemål. Enligt intervjuer arbetar dock regionstyrelsen även direkt mot fullmäktiges Mål och budget 2024 och därmed direkt mot dess fullmäktigemål och fokusområden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
3. Mål	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Budgetramen har fastställts av regionfullmäktige den 21 juni 2023 genom dess antagande av Mål och budget 2024. Styrelsen har angiven budgetram att förhålla sig till och antagit en budget utifrån tilldelad budgetram. Regionstyrelsen har även det övergripande ansvaret för regionens ekonomiska ställning. Med hänvisning till synnerliga skäl antog regionfullmäktige en negativ budget (-686 miljoner kronor) för 2024. Enligt Mål och budget 2024 ska tre finansiella indikatorer följas för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
3. Mål	c) Är målen upprättade i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Gul	I *Riktlinje för planering och uppföljning* som fastställts av regionstyrelsen anges att det ska finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning. Regionstyrelsen ska utifrån Mål och Budget 2024 bidra till samtliga sju fokusområden med dess 21 tillhörande fullmäktigemål. Målen som upprättats i styrelsens verksamhetsplan kopplar inte an direkt till fullmäktiges fokusområden eller mål. Mål/utvecklingsuppdrag i Regionstyrelsens verksamhetsplan är avgränsade till områden som avser stärka förvaltningens uppdrag som ledningskontor. Av verksamhetsplanen framgår dock att regionstyrelsen genom dess uppsiktsplikt ska säkerställa att fullmäktiges mål når ut i verksamheterna, samt att de följs upp samlat i koncernrapporterna. Det anges även att regionkontoret arbetar med verksamhetsplanering inom samtliga av regionfullmäktiges fördelade mål. Det går dock inte att följa hur regionstyrelsen bidrar till måluppfyllelsen. Vi noterar att indikatorer och målvärden för regionen antas först i samband med regionens uppföljningsrapport 1 och inte i samband med Mål och budget 2024.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för ekonomi?	Grön	Styrelsens två månadsrapporter, uppföljningsrapport 1 och 2 samt preliminär årsredovisning för 2024 har fokuserat på måluppfyllelse för styrelsens ekonomi. Samtliga uppföljningar har redovisat ackumulerad budgetavvikelse, prognos och redovisning för avvikelse mot periodens driftbudget samt investeringsbudget. Region Hallands uppföljningsrapport 1 och 2 samt preliminär årsredovisning inkluderar finansiella rapporter för såväl regionen som helhet som för respektive driftnämnd. Uppföljningen inkluderar resultaträkning, balansräkning och driftredovisning för perioden. Rapporterna inkluderar även uppföljning av Mål och budgets tre finansiella indikatorer. Regionstyrelsen planerar att anta årsredovisning för sin verksamhet samt för Region Halland den 9 april 2025.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	a) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet?	Grön	Styrelsens uppföljningsrapporter 1 och 2 och årsredovisning fokuserar på måluppfyllelse för styrelsens uppdrag. Uppföljningsrapport 1 inkluderar en beskrivning av arbetet inom uppdraget mot målet. Uppföljningsrapport 2 och den preliminära årsredovisningen innehåller en bedömning av måluppfyllnad. Vid granskningen tidpunkt har årsredovisningen inte antagits än. I styrelsens uppföljningsrapporter anges även att regionstyrelsen arbetar mot regionens samtliga fokusområden och mål samt att rapportering av detta arbete sker i Region Hallands uppföljningsrapporter. Regionens uppföljningsrapport 1 och 2 och årsredovisning redogör för det arbete som bedrivs i regionen mot respektive fullmäktigemål och fokusområde. Uppföljningsrapport 2 inkluderar utöver en beskrivning även en prognos för måluppfyllelse för fokusområden och fullmäktigemålen, och den preliminära årsredovisningen inkluderar en bedömning av måluppfyllelse. Aktiviteter är enligt regionkontoret framtagna för fullmäktigemål och fokusområden i verksamhetssystemet Stratsys. Regionstyrelsens bidrag mot samtliga fullmäktigemål och fokusområden följs därefter direkt upp i regionens samlade rapportering. Detta medför att styrelsens bidrag till regionens samlade måluppfyllelse inte är spårbart i uppföljningen. Även om regionens uppföljningar fokuserar på måluppfyllelse, är det därför inte tydligt hur regionstyrelsen bidragit till måluppfyllelsen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Styrelsens åtgärder framgår av årets uppföljningsrapporter. I styrelsens uppföljningsrapport 2 prognostiseras ett mål uppfyllas och fyra mål delvis uppfyllas. För samtliga mål anges vilket arbete som bedrivs mot målet. I intervju anges att målen är långsiktiga med mindre förflyttningar årsvis. Måluppfyllelsen har förbättrats mellan uppföljningsrapport 2 och årsredovisningen då ett mål gått från delvis uppfyllt till uppfyllt. Regionen når en god måluppfyllelse på övergripande nivå i slutet av året, och det har inte funnits anledning för regionstyrelsen att vidta särskilda åtgärder för att nämnderna ska nå målen. Det har dessutom skett en förbättring mellan regionens uppföljningsrapport 2 och årsredovisningen. Tre mål har gått från delvis uppfyllt i uppföljningsrapport 2 till uppfyllt i årsredovisningen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Regionstyrelsens resultat för egna verksamheter är inom tilldelad ram. Regionstyrelsen har inte haft behov av särskilda åtgärder under året för att motverka ett underskott för den egna verksamheten. Regionstyrelsen har vidtagit ett antal åtgärder för att nå de ekonomiska målen för regionen i sin helhet. I samband med godkännande av månadsrapport och/eller uppföljningsrapporter vid sammanträdet den 10 april, 5 juni och 9 oktober 2024 uppmanade styrelsen de driftnämnder med underskott i prognosen att fortsätta arbeta systematiskt med åtgärdsplaner för att långsiktigt nå en ekonomi i balans. Den 9 oktober 2024 kompletterades regionstyrelsens uppmaning med beslutet att åtgärdsplanen ska vara beslutade av driftnämnden och effekter ska följas upp månatligen. Styrelsen har även vid sammanträdena den 10 april och den 5 juni 2024 uppmärksammat vilka driftnämnder inte uppnår målet om maximalt två procent bemanningskostnader i relation till personalkostnader för egen personal. Den 9 oktober 2024 uppmanade regionstyrelsen de berörda nämnderna att fortsatta arbetet för att nå målet avseende bemanningskostnader.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Regionstyrelsen når två mål/uppdrag helt och tre uppdrag/mål har bedömts som delvis uppfyllt för styrelsens egna verksamhet. För Region Hallands samlade verksamheter bedöms i årsredovisningen 17 mål som uppfyllda och fyra mål som delvis uppfyllda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	Regionstyrelsens resultat är inom angiven budgetram. Regionstyrelsen har en positiv avvikelse mot driftbudget på totalt 9,2 mnkr för 2024. Årets överskott kan främst förklaras av vakanser. Regionen redovisar ett plusresultat för året på 5 mnkr, men redovisar ett balanskravsresultat på -163 miljoner kronor för 2024. Regionen når därmed inte det lagstadgade kravet på en ekonomi i balans.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
6. Riskanalys	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Det finns en dokumenterad riskanalys för regionstyrelsens verksamheter. Totalt har 13 risker identifierats utifrån riskområdena för huvudprocess, ledningsprocess och stödprocess. Riskerna har analyserats i en tregradig skala utifrån allvarlighet för riskens konsekvens och dess sannolikhet för inträffande.
7. Plan för intern kontroll	a) Har plan upprättats i enlighet med direktiv?	Gul	Regionstyrelsen har upprättat en plan med fem kontrollmoment. Kontrollmetod och redovisningsfrekvens anges för samtliga kontrollmoment. Enligt processbeskrivningen Intern kontroll Region Halland, ska kontrollmomenten med de tillhörande kontrollmetoderna tydligt beskriva vad som ska kontrolleras och på vilket sätt för att det sedan ska gå att redovisa ett tydligt resultat av kontrollerna. Vi noterar att kontrollmoment har formulerats likt en metod/kontroll, snarare än att tydligt uttrycka vad det är som ska finnas på plats d.v.s. vad kontrollen syftar till. Att kontrollmoment är formulerade som en metod, riskerar att försvåra bedömningen i uppföljningen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
7. Plan för intern kontroll	b) Har styrelsen antagit plan för innevarande år?	Grön	Styrelsen har antagit en internkontrollplan för sin verksamhet för år 2024 vid sammanträdet den 22 november 2023 §196. Styrelsen har vid sammanträdet den 13 mars 2024 §30 noterat att samtliga nämnder beslutat om internkontrollplan för år 2024.
8. Rapportering av intern kontroll	a) Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	Grön	Rapportering av styrelsens internkontrollplan har skett i enlighet med redovisningsfrekvensen i internkontrollplanen. Vid granskningens tidpunkt har dock inte redovisning per helår skett än till styrelsen. Vi har tagit del av en preliminär årsrapport för 2024. Samtliga kontroller har genomförts under året. Vid uppföljningsrapport 2 har ytterligare ett kontrollmoment följts upp som inte är med i internkontrollplanen: Risk för förtroendeskada. Vi intervjuer angavs att styrelsen ville inkludera ytterligare ett kontrollmoment efter att internkontrollplanen antagits, och att den då inkluderats i uppföljningsrapporten direkt. Vid granskningens tidpunkt har Regionstyrelsen inte behandlat uppföljning av internkontrollplaner för regionens nämnder än.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Kommentar
8. Rapportering av intern kontroll	b) Fokuserar rapportering på resultat och analys?	Gul	Rapporteringen inkluderar tydligt resultat av kontroller. Kontrollmetoden beskrivs utförligt, vilket underlättar förståelsen av kontrollens utfall. Rapportering fokuserar delvis på analys. Av rutinen för internkontroll framgår att verksamheten ska bedöma om kontrollmomentet är helt, delvis eller ej uppfyllt. Detta har inte skett i uppföljningsrapporter. Av preliminär uppföljning av internkontrollplan per helår bedöms istället om själva kontrollen har genomförts eller inte. Detta är troligen en konsekvens av att kontrollmomentet formulerats som en metod/kontroll snarare än att ange vad som ska finnas på plats (se fråga 7a). Helårsrapporten planeras behandlas av styrelsen den 9 april 2025.
	c) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	I preliminär uppföljningen av internkontrollplanen per helår presenteras åtgärder som styrelsen redan har genomfört eller planerar att genomföra. För att tydliggöra vilket behov av åtgärder som finns eller funnits under året, hade det varit fördelaktigt att inkludera en bedömning om kontrollmoment är helt, delvis eller inte uppfyllt.

2025-04-10

Marie Lindblad

Anna Olsson Lindén

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2024-06-26. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.